

โอกาสของสินค้าหัตถกรรมไทย ในจีนตะวันตก

เมื่อเร็วๆ นี้ สสว. ร่วมกับศูนย์บริการวิชาการเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เดินทางไปสำรวจตลาดสินค้าหัตถกรรมไทย ในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน (เมืองเฉิงตู และมหานครฉงชิ่ง) เพื่อศึกษาโอกาสและศักยภาพของสินค้าหัตถกรรมไทยในพื้นที่ดังกล่าวของประเทศจีน

คณะฯ ได้สำรวจตลาดโดยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ร้านจำหน่ายสินค้าประเภทของตกแต่งบ้าน Stand alone ที่มีชาวจีนเป็นเจ้าของ และห้างสรรพสินค้าต่างชาติในจีน ได้แก่ห้างสรรพสินค้า ญี่ปุ่น (ห้าง Itoyokado และห้าง Isetan) และห้างสรรพสินค้ามาเลเซียในจีน (Parkson) ซึ่งจะขอนำเสนอลักษณะตลาดแยกเป็น 2 ประเภทดังกล่าวข้างต้น

ร้านจำหน่ายสินค้า Stand alone

ร้านจำหน่ายสินค้าประเภทนี้ ส่วนใหญ่เป็นร้านจำหน่ายสินค้า Stand alone ซึ่งมีชาวจีนเป็นเจ้าของ ตัวอย่างเช่นร้าน Zhang Shang Savour เฟอร์นิเจอร์ เป็นร้านที่ตั้งอยู่ในศูนย์การค้าย่านใจกลางเมืองเฉิงตู ทางร้านนำเข้าสินค้าตกแต่งบ้านของไทยโดยเฉพาะ ซึ่งทั้งร้านมีแต่สินค้าไทย เจ้าของร้านเป็นผู้เลือกสินค้าเข้าร้านเอง โดยส่วนตัวแล้วเจ้าของร้านไม่เคยมาประเทศไทย และยังไม่เคยได้สัมผัสกับวัฒนธรรมไทย แต่มีความชื่นชอบในสินค้าไทยเป็นพิเศษ เพราะประทับใจในความมีศิลปะและมีเอกลักษณ์ของสินค้าโดยเฉพาะงานไม้

เจ้าของร้านให้ข้อมูลว่า สินค้าหัตถกรรมไทยขายดี เพราะความมีเอกลักษณ์ที่ไม่เหมือนกับสินค้าจีน และสินค้านำเข้าอื่นๆ และชิ้นงานมีความสวยงามและปราณีต ปัจจุบันชาวจีนนิยมหันมาตกแต่งบ้านด้วยของตกแต่งบ้านจากไทยมากขึ้น และโดยเฉพาะผู้ที่เคยมาประเทศไทย และได้สัมผัสกับวัฒนธรรมไทยแล้วก็จะยิ่งชอบเป็นพิเศษ

สินค้าหัตถกรรมไทยที่มีโอกาส และมีอนาคตในตลาดของตักแตงบ้านของจีน ได้แก่ สินค้างานไม้ เฟอร์นิเจอร์ไม้จริง โต๊ะ เก้าอี้ ของตักแตงบ้าน เช่น งานไม้แกะสลักสำหรับตั้งโชว์ และสำหรับแขวนผนัง ที่งานไม้ มีโอกาสขายได้ดี เพราะประเทศจีนนั้นห้ามเขามีกฎหมายห้ามตัดต้นไม้ในประเทศ ดังนั้น ผลิตภัณฑ์ไม้จริงจึงได้รับความนิยมในหมู่ผู้มีฐานะ เพราะนอกจากจะแสดงออกถึงรสนิยมแล้วยังแสดงออกถึงความมีฐานะอีกด้วย

การนำเข้าสินค้าของทางร้านจะส่งผ่านทางตัวแทน (agent ขายสินค้าไทย) ที่อยู่ ณ เมืองคุนหมิง ซึ่งจะนำเข้าสินค้าจากเมืองไทยและส่งถึงลูกค้าในเมืองต่างๆของจีน ผู้ซื้อจึงนิยมซื้อจาก agent เพราะสะดวกดี เพราะทางร้านจ่ายค่าสินค้านั้นรวมค่าขนส่งมาจากคุนหมิง และค่าประกันสินค้าพร้อมอยู่แล้ว

ห้างสรรพสินค้าต่างชาติในเมืองเฉิงตู และมหานครฉงชิ่ง

คณะฯ ได้สำรวจห้างสรรพสินค้าญี่ปุ่นในเมืองเฉิงตู 2 แห่ง ได้แก่ ห้าง Itoyokado และห้าง Isetan เป็นสถานที่ที่มีบรรยากาศการขายมาก มีลูกค้าจับจ่ายใช้สอยเนืองแน่นตลอดทั้งวัน ส่วนใหญ่แล้วต่างชาติที่ไปเปิดห้างสรรพสินค้าในจีนก็เพื่อเป็นช่องทางการนำสินค้าของประเทศตนเข้าไปจำหน่ายในจีน ดังนั้นในห้างนั้นๆ จึงจะมีสินค้าจากประเทศของตนมากเป็นพิเศษ ปัจจุบันคนจีนในเมืองมีรายได้มาก และนิยมซื้อสินค้าในห้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเย็นหลังเลิกงาน ลูกค้าจะคับคั่งมาก

การดำเนินการของห้าง Itoyokado ในเมืองตู ฝ่ายจัดซื้อของแต่ละสาขามีอำนาจในการหาสินค้าเอง และเมื่อสินค้าสามารถเข้าไปในสาขาหนึ่งแล้วก็จะสามารถเข้าไปในสาขาอื่นๆ ได้ด้วย ปัจจุบันทั้งห้าง Itoyokado และ Isetan ก็เปิดโอกาสให้ผู้บริหารจัดการสินค้า (sourcing product) จากต่างประเทศได้ด้วย ซึ่ง สสว. ก็ได้เคยเชิญผู้แทนฝ่ายจัดซื้อจากห้างสรรพสินค้าทั้งสองแห่งเข้าร่วมงาน Business Matching ในเมืองไทย และได้เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยนำเสนอสินค้าต่อผู้บริหารฝ่ายจัดซื้อ ซึ่งทางจีนได้มีโอกาสสัมผัสกับสินค้าไทยแล้วก็เห็นว่ามียศกยภาพ

สินค้าไทยที่มีศกยภาพได้แก่ สินค้าที่เน้นประโยชน์ใช้สอย สินค้าที่ผลิตจากวัตถุดิบธรรมชาติ ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม สินค้าไทยที่ทางห้างสนใจและมองว่ามีโอกาสที่ดี ได้แก่ รองเท้าเดินภายในบ้านทำจากวัสดุผ้าฝ้าย สินค้าของใช้ เครื่องเรือน เช่น ตะกร้า เครื่องจักสานจากวัสดุธรรมชาติ เช่น ผักตบชวา หวาย กระเป๋าจักสาน สินค้าไม้แกะสลัก เช่น ช้าง (คนจีนเชื่อว่านำวาสนาबरมีมาให้) เรือสำเภาจำลอง (คนจีนเชื่อว่านำการค้าขายรุ่งเรือง) สินค้าเรื่องเบญจรงค์ (มีความสวยงามปราณีต และมีเอกลักษณ์) ผลิตภัณฑ์ดอกไม้เทียมจากวัสดุธรรมชาติ เช่น ใยไม้ ผลิตภัณฑ์เครื่องเงิน และดีบุก (Pewter) สำหรับประดับหรือใช้สอยในบ้าน

การนำเสนอ (display) สินค้า ต้องนำเสนอเป็นกลุ่มสินค้า และแสดงประโยชน์ใช้สอย เช่นการ display เป็นห้อง living room แบบไทยๆ โดยนำสินค้าตกแต่งบ้านของไทยมาตกแต่งเป็นห้องตัวอย่างให้ผู้ซื้อเกิด idea ซึ่งจะมีส่วนอย่างมากทำให้สินค้าขายดี เพราะสร้างบรรยากาศและ idea ให้ผู้ซื้อได้ดี และสินค้าจากต่างประเทศเช่น ประเทศญี่ปุ่น ก็ใช้การสร้างบรรยากาศการขายในลักษณะนี้

จากการสำรวจตลาดทำให้เห็นว่า ถึงแม้จีนจะได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่ส่งสินค้าออกไปตีตลาดในต่างประเทศ แต่ในขณะเดียวกัน ตลาดจีนก็ยังมีโอกาสให้กับสินค้าหัตถกรรมไทยอีกมาก เพียงแต่เราต้องผลิตสินค้าให้มีเอกลักษณ์และคุณภาพ โดยเฉพาะสินค้าที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมของไทย ยังมีโอกาสเติบโตอีกมากในจีน ซึ่งนับวัน ชาวจีนก็ยิ่งรู้จักเมืองไทยมากขึ้น หลายคนได้มาสัมผัสกับวัฒนธรรมไทยแล้วก็รักเมืองไทย จึงนิยมซื้อสินค้าไทยไปใช้และตกแต่งบ้าน

สำหรับช่องทางที่สินค้าไทยจะเข้าไปจำหน่ายในจีนนั้น ผู้ค้าทั้งประเภทที่เป็นร้าน Stand along และ ห้างสรรพสินค้าต่างบอกว่า ทางร้านใช้วิธีสั่งสินค้าจาก agent รายใหญ่ที่เมืองคุนหมิง ซึ่งนำเข้าสินค้าไทยไปจำหน่ายในจีน และส่งไปทั่วประเทศจีน

กชพร ศิริชัยสกุล

สำนักประสานงานการค้าต่างประเทศ